

Sygn. akt V U 198/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2015 r. w Kaliszu

odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 12 grudnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 12 grudnia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. B. prawo do emerytury poczynając od dnia (...).

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz odwołującego J. B. kwotę 120,00 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2014 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił J. B. przyznania wcześniejszej emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w K. ponieważ odwołujący nie przedłożył świadectwa pracy wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawionego przez pracodawcę według wzoru stanowiącego załącznik do rozporządzeń – uchwał resortowych obowiązujących dany zakład pracy, na podstawie którego możliwe byłoby ustalenie okresu takiej pracy. Ponadto organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu okresu zatrudnienia od dnia 11 lipca 1977r. do dnia 30 września 1989r. jako pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w (...), a wynikającego z przedłożonych dokumentów w postaci: umów o pracę, kart obiegowych, kart ewidencyjnych zatrudnienia, kart wynagrodzeń oraz angaży ponieważ stanowiska pracy „spawacz” i „ślusarz-spawacz” nie występują w Zarządzeniu Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1983r.

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu J. B. za pośrednictwem swojego pełnomocnika, adwokata A. J. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie emerytury po zaliczeniu pracy w warunkach szczególnych we wskazanym wyżej okresie.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z powołaniem się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołujący J. B. urodzony w dniu (...) z zawodu jest spawaczem.

W okresie od dnia 15 lipca 1972r. do dnia 22 października 1973r. odwołujący pracował w Wytwórni (...) S.A. w K. na stanowisku hydraulika. Od dnia 26 października 1973r. do dnia 16 października 1975r. odbywał służbę wojskową. Następnie od dnia 11 listopada 1975r. do dnia 31 maja 1976r. był zatrudniony w zakładzie j/w w charakterze monter.

Od dnia 1 czerwca 1976r. do dnia 30 czerwca 1977r. J. B. pracował w (...) S.A. w K. na stanowisku spawacza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. **/bezsporne/**

Od dnia 11 lipca 1977r. do dnia 30 września 1989r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...)w K. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza. J. B. zajmował się spawaniem zbiorników oraz grzejników. Podczas okresu zatrudnienia w (...) nie przenoszono odwołującego na inne stanowiska pracy.

/ dowód : zeznania odwołującego z dnia 15 maja 2015r. - zapis na elektronicznym nośniku- płyta DVD– k. 17, zeznania świadków C. K., M. M., H. A. z dnia 15 maja 2015r. - zapis na elektronicznym nośniku- płyta DVD– k.17, umowa o pracę, karta obiegowa, ewidencja zatrudnienia, karty wynagrodzenia, książka spawacza, świadectwo pracy (...) w K.– akta rentowe o nr (...)/.

Na stanowisku spawacza odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował również od dnia 2 listopada 1994r. do dnia 30 grudnia 1995r. w Przedsiębiorstwie Usługowo – (...) Sp. z o.o. w K. oraz od dnia 3 stycznia 1996r. do dnia 29 lutego 1996r., a następnie od dnia 17 listopada 1996r. do dnia 27 kwietnia 2001r. w Zakładach (...).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w K. odwołujący był zarejestrowany jako bezrobotny w okresach od 25 października 1990r. do dnia 14 maja 1991r., od dnia 4 maja 2001r. do dnia 3 czerwca 2001r. oraz od dnia 18 września 2013r. do chwili obecnej.

Odwołujący udowodnił łącznie 25 lat 8 miesięcy 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy zaliczył J. B. 3 lata i 6 m-cy jako okres pracy wykonywanej w szczególnym warunkach lub szczególnym charakterze w (...) S.A., (...) Sp. z o.o. oraz (...) **/bezsporne/**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków: C. K., M. M., H. A. oraz zeznania odwołującego, a także wskazane wyżej dokumenty zawarte w aktach rentowych, które stanowią dowód pracy odwołującego w szczególnych warunkach.

Zeznania świadków, którzy pracowali wraz z odwołującym w (...) oraz odwołującego Sąd uznał za wiarygodnie albowiem są one spójne, a świadkowie przekonująco wyjaśnili charakter pracy jaką wykonywał odwołujący. W toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności podważające wiarygodność składanych przez nich zeznań.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy tj. 1 stycznia 1999 roku osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymaganych w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz

2. okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący w przypadku kobiet 20 lat, a mężczyzn 25 lat.

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionym w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w niższym wieku emerytalnym niż określona w art. 27 ust. 2,3. Stosownie do treści art. 32 ust. 2 przytoczonej ustawy, dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości, lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Szczegółowe warunki uzyskania dochodzonego świadczenia reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43, ze zm). Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 tego rozporządzenia stosuje się je do pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienionych w jego § 4 – 15, oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia). Okresy pracy w powyższych okolicznościach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia). Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Zaś w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W postępowaniu sądowym, toczącym się z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego, dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo skarżącego do świadczenia i to zarówno wtedy, gdy pracodawca wystawił świadectwo pracy, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionuje jego treść, jak i wówczas, gdy dokument taki z żadnych przyczyn nie może być sporządzony (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 grudnia 2004 roku, III AUa 2472/03, Lex nr 151770).

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2011r. w sprawie III UK 174/10. -LEX 901652).

Przesłanką przyznania wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie jest formalne zakwalifikowanie pracy na podstawie nazewnictwa stanowisk pracy w danym zakładzie zawarte w świadectwie pracy czy aktach osobowych, ale faktyczne wykonywanie pracy w szczególnych warunkach. Przepisy resortowe stanowią

pomoc przy interpretacji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r., ale nie są samodzielną podstawą kwalifikowania stanowisk pracy w szczególnych warunkach. Decydujące jest czy rodzaj wykonywanej pracy na danym stanowisku odpowiada pracy wymienionej w wykazie A stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów. Dlatego stanowisko organu rentowego, podważające kwestie zatrudnienia odwołującego w charakterze spawacza tylko z powodu tego, że nie odpowiada ono ściśle pełnemu brzmieniu przepisów resortowych oraz, iż nie dysponuje on świadectwem wykonywania powyższej pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze należy uznać za zbyt rygorystyczne.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego czy odwołujący legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze.

Analiza zebranego w toku postępowania materiału dowodowego, w tym dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków i odwołującego wykazała, że w spornym okresie odwołujący pracował jako spawacz w (...) a praca ta była wykonywana w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wykonywana przez odwołującego praca spawacza została zaliczona do prac w szczególnych warunkach wymienionych w dziale XIV wykazu A stanowiącego załącznik do cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., gdzie pod poz. 12 wymienia się prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

Biorąc pod uwagę ustalenie przez Sąd w niniejszym postępowaniu faktu i okresu zatrudnienia od dnia 11 lipca 1977 r. do dnia 30 września 1989 r. w (...), po doliczeniu bezspornego okresu pracy uznanego przez ZUS jako pracy w szczególnym warunkach i szczególnym charakterze w (...) S.A., (...) Sp. z o.o.w K.oraz (...) tj. łącznie 3 lat i 6 m-cy uznać należy, że odwołujący wykazał ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, co uprawnia go do korzystania z prawa do wcześniejszej emerytury.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku odwołujący udowodnił również 25-letni okres składkowy i nieskładkowy. Ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach, emeryturę J. B.należało przyznać od dnia (...), kiedy to ukończył on 60 lat. Wniosek o emeryturę został złożony w dniu 21 października 2014r.

W tym stanie rzeczy zaskarżona decyzja z dnia 12 grudnia 2014 roku, zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., podlegała zmianie, o czym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 2 ust. 1 i 2 oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.z 2013r., poz .461 ze zm.).

Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego uznając, że nakład pracy poczyniony przez adwokata reprezentującego odwołującego na potrzeby niniejszej sprawy uzasadnia przyznanie stawki minimalnej w podwójnej wysokości.